

2. IGAZGATÁS

2.1 IRÁNYÍTÁS, MENEDZSMENT

A könyvtár működését meghatározó szabályzatok és szervezeti változások

Az év során az MTA Titkárság Ellenőrzési Főosztálya felügyeleti tevékenységvizsgálat keretében a Könyvtár belső ellenőrzéséhez kapcsolódó 2020–2021. évi dokumentumokat ellenőrizte. A vizsgálat megállapította, hogy a jelenlegi belső ellenőr munkáját megfelelően, konstruktívan és innovatívan látja el.

Az MTA vezetősége 2022. évtől megemelte a Könyvtár költségvetését, a dolgozói béreket 20%-kal tudtuk emelni, a dologi kiadások kapcsán pedig év elején még tervezhetőnek gondoltuk a rendszeres szerzeményezést és szakmai munkát. A közintézményeket sújtó rezsziáremelést egyelőre nem hárította a Könyvtárra a Létesítménygazdálkodás.

A 2022. évi belsőellenőri munka vizsgálati tárgya az MTA KIK Szakinformatikai Osztályának tevékenysége, a Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály (TTO) működése és a Könyvtár gazdálkodása volt. Mind a három terület munkáját megfelelőnek értékelte a belső ellenőrzés.

Könyvtárunk egy fiatal kutatói álláshellyel bír, Rottár Máté a Keleti Gyűjteményben a mongol anyaggal foglalkozik. Az előző időszakban fiatal kutatóként dolgozó Zsidi Bernát (Akadémiai Levéltár) és Kiss Anna (Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály) a Könyvtár teljes állású munkatársai lettek, és az elkezdett kutatási témájukat továbbra is tudják folytatni.

Stratégiai célkitűzések megvalósítása

Az EISZ előfizeti köre 149 intézményből áll, 2022-ban 96 adatbázis előfizetésére volt szerződése az EISZ Nemzeti Programnak. Az EISZ Programtanács által elfogadottak alapján 2022-ban nem kötöttünk több éves szerződést egy kiadóval sem. 2022. évben bővíteni tudtuk az átmeneti szerződésekhez kapcsolódó nyílt hozzáféréssel megjelenő magyar affiliációs cikkek számát, 12 kiadóval van read and publish szerződésünk. 2022. október 31-ig 2250 cikk jelent meg nyílt hozzáféréssel az EISZ szerződéseknek köszönhetően.

Együttműködési megállapodást készítettünk elő a marokkói Nemzeti Könyvtárral. A szakmai együttműködés célja a jó gyakorlatok megosztása és digitalizált dokumentumok cseréje.

A Könyvtár főigazgatója tagja a Bicentenáriumi Elnöki Bizottságnak, a munkát segíti a Levéltár és a Kézírtattár vezetője is. A 2025/2026-os ünnepségsorozatra készülve 2022-ben folytatódott az akadémikusok bibliográfiáját összegyűjtő honlap bővítése 2780 új nyilvános tétellel (<https://akademikus.mtak.hu/>), a Régi Akadémiai Levéltár (RAL) digitalizálása.

A 2019–2023 időszakra vonatkozó stratégiánknak megfelelően a külföldi elektronikus tartalmakhoz folyamatos hozzáférést biztosítottunk, a hazai tudományos kutatást számba vevő nemzeti bibliográfiai adatbázist folyamatosan bővítjük, annak ellenére, hogy az NKFIH nem biztosította a rendszer

működéséhez szükséges éves fenntartási díjat. A Könyvtár általános költségvetéséből, a könyvbeszerzések és szakmai projektek terhére biztosítottuk a folyamatos működést. Nemzetközi szinten is folytattuk a tudományelemzési módszerek megújítását. Folytattuk a digitalizálást.

Országos közfeladatok

Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)

Kidolgoztuk és javaslatot tettünk az MTMT működéséhez szükséges alternatív pénzügyi forrásokra. Az MTMT működést a pénzügyi lehetőségek függvényében tudtuk biztosítani.

Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti program

AZ EISZ működését folyamatosan biztosítottuk. A kiadókkal folytatott tárgyalások során igyekeztünk az intézmények számára legkedvezőbb ajánlatokat elérni. A Határon túli intézmények elektronikus tudományos tartalommal való ellátását a 2022. évi maradvány tartalékkeretből biztosítottuk.

2022 novemberében ismét megrendeztük a Focus on Open Science konferenciát.

Digitalizálás

A különgyűjtemények munkatervei mentén igyekeztünk házon belül minél több muzeális dokumentumot elektronikusan elérhetővé tenni a REAL repozitóriumon keresztül.

Az év folyamán elkezdtek Kaufmann Dávid gyűjteményéből a könyvek digitalizálását, eddig 480 kötet készült el. Goldziher Ignác hagyatékából idén a kéziratokat digitalizáltuk (a levelezést már előzőleg teljessé tettük). Kiadókkal való együttműködések mentén elektronikusan elérhetővé tettük a Növényvédelem, Magyar Belorvosí Archivum, Néprajzi Hírek, Néprajzi Látóhatár, Pedagógusképzés, Sárospataki Füzetek, Építőanyag, Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn, Állam- és Jogtudomány, Analecta Linguistica, Vallástudományi Szemle, Kisebbségkutatás című lapokat. Repozitóriumunkban kiegészítettük a székfoglaló-gyűjteményünket. A G. Fábri Zsuzsa által készített akadémikus portrékból 185 fotót tettük elérhetővé. Szintén a Könyvtár munkatársai digitalizálták a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményben található gyászjelentés-gyűjteményt.

A bicentenáriumi ünnepségekre készülve a már említett Régi Akadémiai Levéltár (RAL) iratanyagából 89 év iratait és 30 iktatókönyvet tettünk elektronikusan elérhetővé a kutatók számára. Ezen kívül szintén digitalizáltuk Toldy Ferenc 59 levéltárcáját és az 1950–1958 közötti, 104 MTA elnökségi ülés iratanyagát.

2.2 SZERVEZET, SZERVEZETI VÁLTOZÁS, ORGANOGRAM

A könyvtár szervezeti egységei:

1. Igazgatóság

Főigazgató: Monok István, az MTA doktora, egyetemi tanár

Általános főigazgató-helyettes: Gaálné Kalydy Dóra

Informatikai főigazgató-helyettes: Holl András

Gazdasági igazgató: Baráth Eszter

Tudományos titkár: Molnár Andrea

Belső ellenőrzés: Benedek Miklós

2. Gyűjteményszervezési Osztály

vezetője: Nagy Ágnes

3. Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály

vezetője: Haffner Rita

4. Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Babus Antal, PhD

5. Keleti Gyűjtemény

vezetője: Kelecsényi Ágnes, PhD

6. Akadémiai Levéltár

igazgatója: Hay Diana, dr. unív.

7. Szakinformatikai Osztály

vezetője: Bilicsi Erika

8. EISZ Igazgatóság

Az EISZ Igazgatóság vezetését Gaálné Kalydy Dóra általános főigazgató-helyettes látja el.

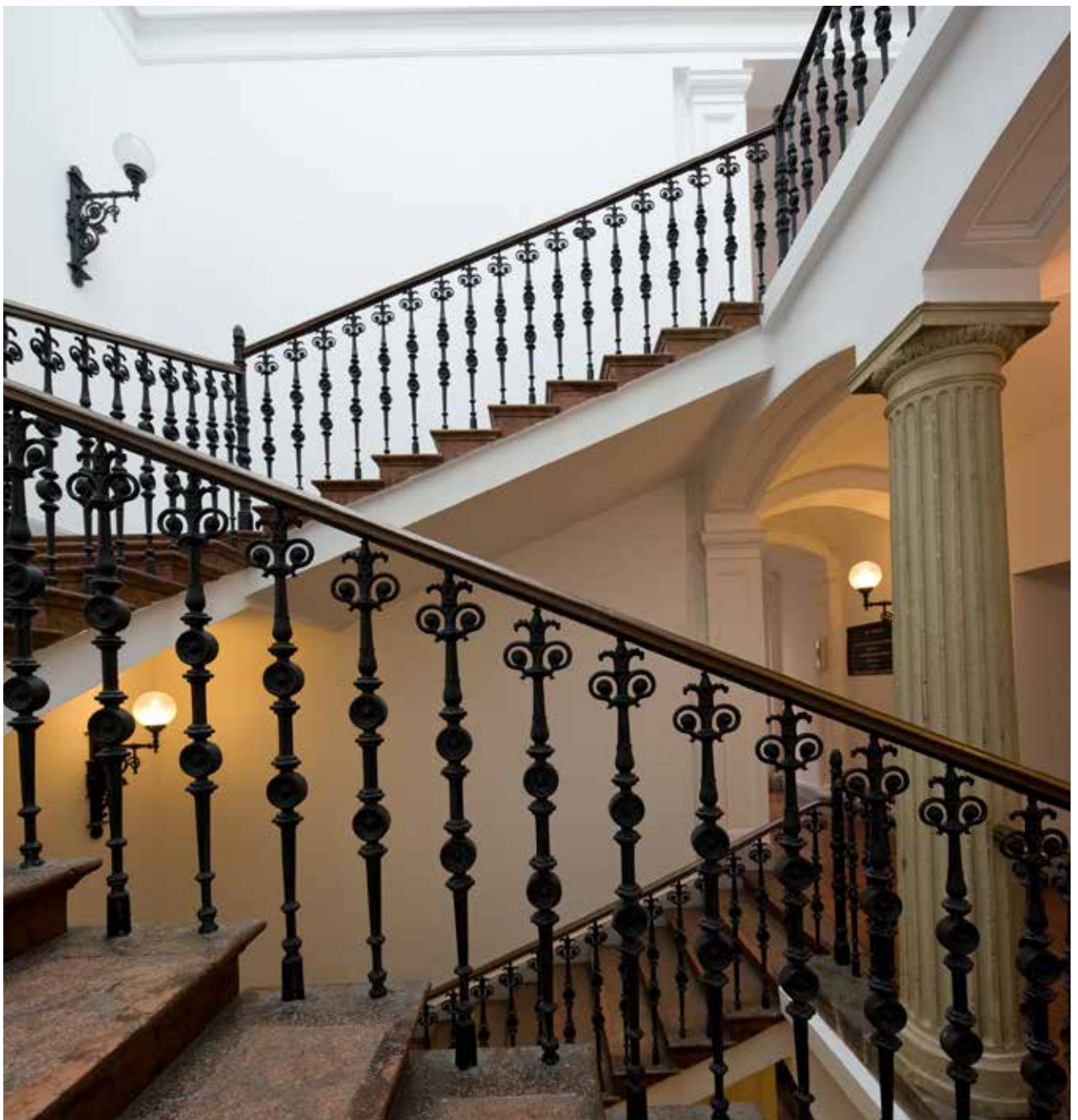
9. Gazdasági Osztály

gazdasági igazgató: Baráth Eszter

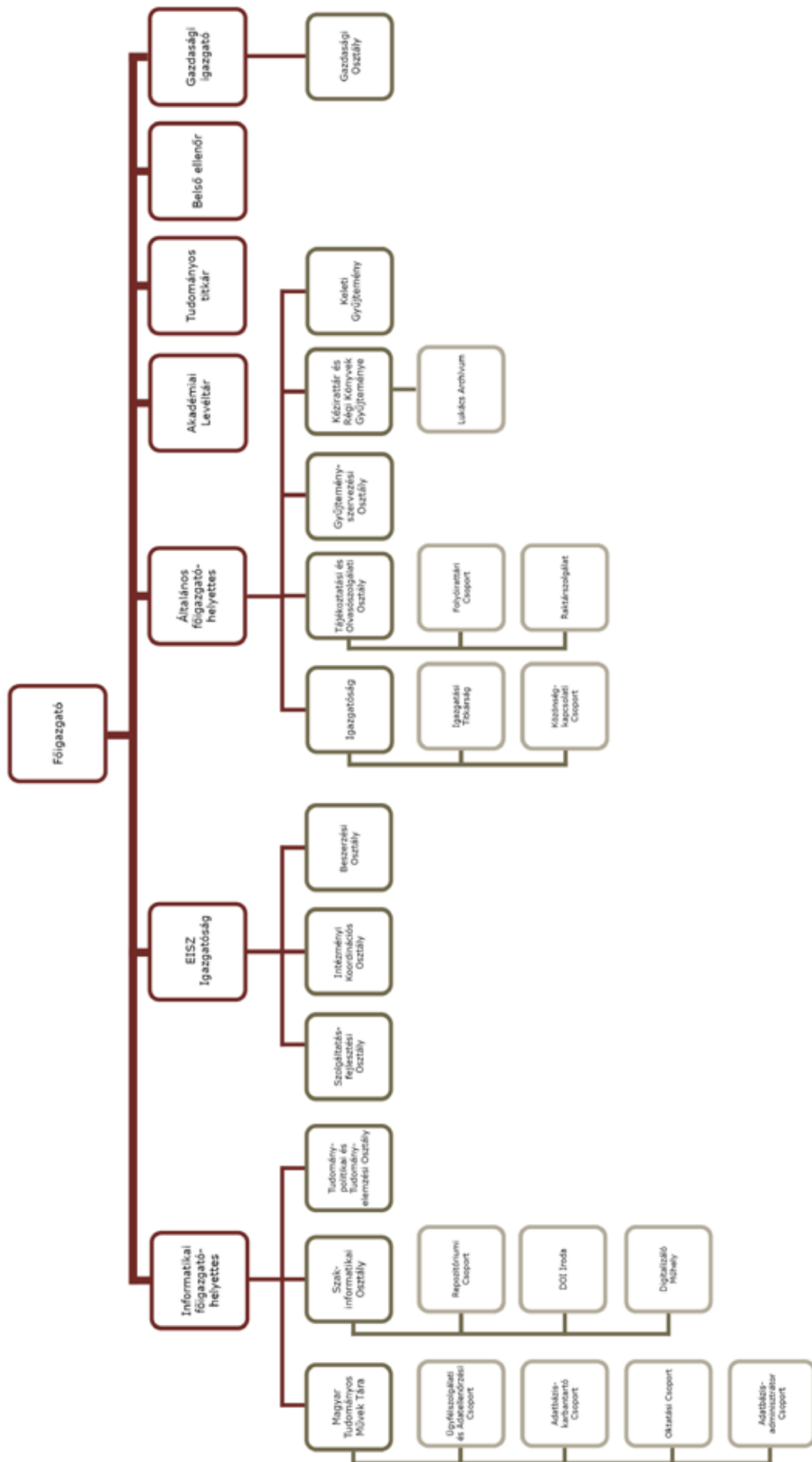
10. Magyar Tudományos Művek Tára
vezetője: Áts József

11. Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály
vezetője: Soós Sándor, PhD

Az Üzemi Tanács elnöke Tömöry Pál, a reprezentatív létszámmal bíró szakszervezet vezetője Szegedi Nóra.

MTA Könyvtár és Információs Központ organogram

2.3 MUNKATÁRSÁK

Személyi változások

Akadémiai Levéltár

Az év folyamán nyugdíjba ment a levéltár rég munkatársa, *Nobilis Andrásné* és helyette jött egy új munkatárs, *Fóris-Paládi Renáta* levéltáros.

Gyűjteményszervezési Osztály

2022. év végéig megbízással foglalkoztattunk két főt: *Gere Andreát* és *Ónodiné Szabó Katalint* is. Jelenleg tizenhét fő állandó kolléga dolgozik az osztályon (ebből két fő 4 órás). Önkénteseink szintén kitartóan folytatták a munkát, sőt, ősszel további jelentkezések is történtek (2023-tól már 10 fő önkéntes dolgozik nálunk).

Belépett/folytatta a munkát – Megbízási szerződéssel:

Gere Andrea – feldolgozás, 2022. január 1-től (heti 20 óra)

Ónodiné Szabó Katalin – feldolgozás, 2022. február 1-től (heti 16 óra)

Új, állandó kolléga:

Máté Ágnes – régi könyves feldolgozás, 2022. szeptember 1-től (heti 20 óra)

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Tóth Gáborné Bakó Diána 2022. szeptember 15-én közös megegyezéssel megszüntette munkaviszonyát.

Szabó Ádám 2022. október 21-én közös megegyezéssel megszüntette munkaviszonyát.

2022. november 1-jén két új munkatárs lépett be, *Kónya Franciska* olvasótermi könyvtárosnak, *Tóvizi Ágnes* pedig régikönyves feldolgozónak.

2022. november 1-jével kezdődően *Sziklay Cs. Mónika* – az Erdélyi Tárat dolgozza fel – határozott idejű szerződését további egy évvel meghosszabbítottuk.

Keleti Gyűjtemény

2022-ben távozott a Gyűjteményből *Dr. Kovács Nándor* (2022. augusztus 10.) és *Nagy Marietta* (2022. szeptember 30.) mindketten részidős turkológusok, helyükre belépett teljes foglalkoztatásban *Stumpf Anna*.

December 30-án nyugdíjba vonult *Dr. Dévényi Kinga*, aki közel húsz éven át volt a Gyűjtemény arab és héber kurátora.

Az ELKH fiatal kutatói státuszán alkalmazott *Rottár Máté* folytatta a Ligeti-hagyatékkal kapcsolatos munkáját.

Kitüntetés

Csák János miniszter Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesítette *Gaálné Kalydy Dóra* általános főigazgató-helyettest a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ közfeladat-ellátásában végzett kiemelkedő munkájáért, különösen az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program működésének helyreállításáért, és kiváló vezetéséért, magyarországi közösségi tudomány (Citizen Science) – mozgalomban játszott szerepéért.

Szakmai gyakorlat, közösségi szolgálat, önkéntesség

A Gyűjteményszervezési Osztályon önkéntesek voltak 2022-ben:

Báttonyi Viola

Buza Sándorné

Fazekas Andrásné

Szalisznyóné Pogány Katalin

Tábori Erzsébet

Keleti Gyűjtemény

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Arab Tanszékének három hallgatója teljesítette 50 órás szakmai gyakorlatát Gyűjteményünkben.

Igazgatóság

Október-novemberben 2 fő gyakornok töltötte szakmai gyakorlatát az Igazgatóságon, mindketten a Budapesti Gazdasági Egyetem Közösségszervezés szakos BA hallgatói voltak.

Továbbképzés

A 2022. évi továbbképzési terv alapján angol (9 fő), német (1 fő), orosz (4 fő) és héber (1 fő) nyelvtanfolyamokra jártak kollégáink. Excel tanfolyamra 8 főt írtunk be, ezen kívül a Könyvtári Intézet szakmai továbbképzéseire 8 fő jelentkezett, 3 fő egyetemi tanulmányait, 2 fő gazdasági továbbképzését támogattuk.

A Tájékoztatói és Olvaszószolgálati Osztályról *Bató Zsuzsa* MA szintű könyvtáros informatikus diplomát szerzett az ELTÉ-n. *Kron Katalin* az OSZK Könyvtári Intézete *Muzeális könyvtári dokumentumok: megőrzés, nyilvántartás, szolgáltatás* című továbbképzésén vett részt.

A Gyűjteményszervezési Osztályról 2022 márciusában két kolléga (*Kasza Zsófia*, *Sallai-Tóth Lászlóné*) sikeresen elvégezte a *Kutatástámogatás könyvtári környezetben: szakirodalmi, tudásmetriai és statisztikai adatbázis-használat* című, a Könyvtári Intézet által szervezett továbbképzési programot.

A könyvtárból nyolc fő elvégezte a Ruander Oktatóközpont *kezdő excel* tanfolyamát: *Bereiné Vasas Andrea, Dancs Ágnes, Erdélyiné Gyöngyösi Adrienn, Fejős Edina, Illy Zsolt, Nagypál László, Tankó Beáta, Zsigmond Szilvia.*

Bodnár Barbara ősszel részt vett a „*Könyvtár, ami összeköt*” – *Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése* című, egy hónapig tartó ösztöndíjprogramban.

Nagy Ágnes elkezdte a Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karának régikönyves szakismeretek képzését.

Kutatónapok

2022-ben kutatónapot vett igénybe (11 fő):

Babus Antal
Ferenczi Roland
Isztray Simon
Kapus Erika
Kordics Noémi
Krähling Edit
Molnár Andrea
Rottár Máté
Szabó Ádám
Szegedi Nóra
Tatár Sándor

Gaálné Kalydy Dóra főigazgató-helyettes, a Magyar Arany Érdemkereszt kítüntetettje

Munkajogi létszám	Intézet összesen (fő)
2022. január 1-jén	113
évközi belépés	10
évközi kilépés	8
2022. december 31-én	115
2022. december 31-i redukált, átl. statisztikai áll. létszám	110

A 2022. december 31-i munkajogi állományi létszámból:	Intézet összesen
Teljes munkaidőben foglalkoztatott	103
Részmunkaidőben foglalkoztatott	12
2022. december 31-i állományi létszám	115
2022. december 31-i redukált, éves átl. statisztikai létszám	110

Foglalkoztatás jogcíme	Teljes munkaidőre átszámított havi átlagbér (Ft)
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak állományi stat. létszáma 103 fő	507 500 Ft
Részmunkaidőben foglalkoztatottak állományi stat. létszáma 7 fő	497 500 Ft

Jubileumi jutalomban részesült	Kifizetett jubileumi jutalom (Ft)
6 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott	8 548 000 Ft

2.4 BELSŐ ELLENŐRZÉS

A belső ellenőrzéssel megbízott külsős vállalkozó 2022-ben is folytatta a 2021-ben megkezdett munkát. A 2022-es évre az alábbi három belső ellenőri vizsgálat került kockázati alapon betervezésre:

- A tudománymetria működéséről szóló vizsgálat (MTAK/AU2022-01) 2022. március 31-én indult, amit június 17-én zárt le a végleges jelentés. Az ellenőrzés összesített értékelése megfelelő lett, 8 darab megállapítással. Magas kockázatú megállapítás nem került feltárássra.
- Ezt követően a gazdálkodási tevékenység következett (MTAK/AU2022-02), amelyről az összefoglaló belső ellenőri jelentés 2022. november 2-án született meg. Az anyagban összesen 10 darab megállapítás került rögzítésre.
- Az utolsó tervezett belső ellenőri vizsgálat a Tájékoztatási és Olvasószolgálati terület működésére fókuszál (MTAK/AU2022-03), ahol a vizsgálat 2022. december 8-án indult és a lezárása várhatóan 2023. március elején fog megvalósulni.

A 2022-es év folyamán a felügyeleti tevékenységet ellátó Ellenőrzési Főosztály szakmai, felügyeleti vizsgálatot folytatott 2022. május 25-től augusztus 26-ig. Az ellenőrzési jelentésben a KIK belső ellenőrzését alapvetően megfelelőnek találták, de tettek néhány észrevételt annak érdekében, hogy az alkalmazott folyamatok még jobban összhangba kerüljenek a NGM által kiadott Belső Ellenőrzési Kézikönyvvel. A belső ellenőrzés ezen kérések jelentős részének már eleget tett, a gazdálkodási tevékenységről szóló vizsgálat (MTAK/AU2022-02) az új dokumentumok alkalmazásával zajlott.

Az ellenőrzési feladatok mellett néhány esetben 2022-ben is előfordult, hogy tanácsadási kérdésekkel keresték meg a belső ellenőrt.

A 2023-as évben a tervek szerint folytatódik az eddig megkezdett irány a belső ellenőrzésen, amelyben fő célkitűzésként a belső ellenőrzési szabályzat- illetve kézikönyv módosítását tűztük ki a stratégia terv elkészítése mellett. A dokumentumok minden esetében leegyeztetésre kerülnek az Ellenőrzési Főosztállyal.

